

BOMBUS ARISI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; yerli gen kaynaklarımızdan olan bombus arısının doğadan toplanmasını ve yurt dışına kaçırılmasını önlemek, denetimli koşullarda yetiştirilmesini teşvik etmek, sağlıklı ve kaliteli bitkisel ürünler üretimi için seralarda kullanımını yaygınlaştırmak ile ilgili esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, bombus arılarında; üretim izni, damızlık materyal elde etme ve korunması için her türlü tedbirin alınması, polinasyon, ihracat, ithalat ve projelendirme ile ilgili işlemleri, örtü altı tarımında bombus arısı kullanımını artırıcı tedbirlerin alınması konularını kapsar.

Dayanak

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelik; 3/6/2011 tarihli ve 639 sayılı Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname ile 11/6/2010 tarihli ve 5996 sayılı Veteriner Hizmetleri, Bitki Sağlığı, Gıda ve Yem Kanununun 10 uncu maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

- Ana arı (Kraliçe): Yuva kurmamış, denetimli olarak çiftleştirilmiş bombus ana arısını,
- Bakanlık: Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanlığını,
- Bombus arısı (Bombus terrestris): Örtü altı tarımında polinasyon hizmetinde kullanılmak üzere denetimli koşullarda yetiştirilebilen, doğal koşullarda genellikle toprak altında yaptığı yuvada koloni halinde yaşayan bir yaban arısı cinsini,
- Firma: Laboratuvar şartlarında bombus arısı üretimi için Bakanlıktan izin almış tüzel kişiyi,
- İl ve ilçe müdürlüğü: Bakanlık il ve ilçe müdürlüklerini,
- Koloni: Canlı döllere üretebilen bir ana arı ve bunun dölleri olan işçi arılardan oluşan birimi,
- Komisyon: Bakanlıkça, Hayvancılık Genel Müdürlüğü ve üniversitelerden oluşturulan teknik inceleme ve ruhsat komisyonunu,
- Polinasyon: Çiçekli bitkilerde döllenmenin gerçekleştirilmesini,

ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Genel Hükümler

Üretim izni

MADDE 5 – (1) Firma, kapasite durumu, üretim aşamaları ve yatırımın terminini içeren proje hazırlar. Bombus arı kolonisi üretiminde kullanacağı materyali ve üretim teknolojisini nereden temin edeceğini belirtir. Teknolojisini yurt dışı firmadan alacak ise, ilgili bombus firması ile yapacağı üretim sözleşmesi ile Bakanlığa başvurur. Yatırım için ön izin alır.

(2) Yatırım tamamlandıktan sonra komisyon işletmeyi inceler. Üretim laboratuvarı alt yapısı ve materyal temini konularında yapılacak değerlendirme sonucu yeterli bulunan firmaya üretim izni, Nisan, Mayıs ve Haziran ayları içerisinde verilir. Firmalar, işletmelerinde ürettikleri ana arıları kullanarak koloni üretimine geçmek zorundadır. Bu firmaların dışa bağımlı kalmadan laboratuvar şartlarında üretime geçmeleri esastır.

(3) Bakanlıktan izin alınması kaydı ile araştırma müdürlükleri ve üniversitelerin araştırmaya yönelik çalışmaları hariç, bombus arısı türlerinin doğadan toplanması yasaktır.

İthalat ve ihracat izni

MADDE 6 – (1) Bombus arısı ithali ve ihracı, 5996 sayılı Kanun ve Ekonomi Bakanlığınca yayımlanan ithalat ve ihracat ile ilgili mevzuat hükümleri çerçevesinde yapılır.

(2) Firma, il veya ilçe müdürlüğünde görevli konu uzmanı ziraat mühendisi veya veteriner hekimin, laboratuvarında üretildiğine ilişkin raporuna istinaden, bombus arısı ihracatı yapar.

Bombus arısı kullanımının teşviki

MADDE 7 – (1) Polinasyonda bombus arısı kullanımını geliştirici ve özendirici tedbirler Bakanlıkça alınır.

Hastalık tedbirleri

MADDE 8 – (1) Bombus arısı üretim işletmesinde herhangi bir salgın arı hastalığının görülmesi durumunda, mutlaka en yakın il veya ilçe müdürlüğüne hastalık ihbarı yapılır. İl veya ilçe müdürlüğü tarafından hastalıkla mücadelede 5996 sayılı Kanunun ilgili hükümleri uygulanır.

Denetim

MADDE 9 – (1) İl veya ilçe müdürlükleri; gerek gördüğü tarihlerde, üretilen bombus arısı, kovan ve her türlü malzemenin kontrol ettirilmesine ve rapor tanzimine yetkilidir.

Koloni satışı

MADDE 10 – (1) Üretilen bombus kolonis i kutusunun üzerinde firma ismi, adresi, telefonu, uygun taşıma ve kullanım koşulları firma tarafından ayrıca belirtilir.

Firmanın sorumlulukları

MADDE 11 – (1) Firma;

a) Polinasyon amacıyla kullanılan bombus arısı ve bu türün alt türlerine ait ana arı ve kolonileri doğadan toplayamaz, toplanan gerçek ve tüzel kişilerden satın alamaz ve toplama işlemi yapan kişilerle ilgili bilgi edinildiğinde bu bilgileri Bakanlığa bildirir.

b) Gerçekleştimek istenilen yatırımların gerek kuruluş ve üretim aşamasında gerekse daha sonraki dönemde kontrolü amacı ile Bakanlık ve üniversitelerden gelen görevlilerin masraflarını karşılar.

c) Bombus arısı ile ilgili üretim, ithalat ve ihracat rakamlarını Bakanlığa üçer aylık dönemler halinde faaliyet cetveli olarak gönderir.

ç) Herhangi bir nedenle üretimine bir süre ara vermesi veya üretimini tamamen durdurması halinde Bakanlığa on beş gün içinde bilgi verir.

d) Sorumluluklarına uymadığı takdirde Bakanlık üretim iznini iptal eder.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yürürlükten kaldırılan yönetmelik

MADDE 12 – (1) 1/10/2004 tarihli ve 25600 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Bombus Arısı Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Yürürlük

MADDE 13 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 14 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı yürütür.